

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Граждански Дела](#) > [Събиране На Доказателства](#) > Malta

Събиране на доказателства

Съдържание,
предоставено отEuropean Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Тежест на доказване

1.1 Какви са правилата във връзка с тежестта на доказване?

Както е видно от текста на член 562 от Гражданския процесуален и функционален кодекс, тежестта на доказване се носи от лицето, което твърди даден факт (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili*): „тежестта за доказване на даден факт във всички случаи се носи от страната, която твърди този факт“.

1.2 Съществуват ли правила, които освобождават някои факти от необходимостта да бъдат доказвани? В кои случаи? Възможно ли е да се обори определена правна презумпция чрез представяне на доказателства?

Такива правила съществуват и се съдържат в член 627 и сл. от Гражданския процесуален и функционален кодекс. В член 627 са посочени документи, които могат да бъдат представени като доказателство и чиято истинност се приема за установена, включително:

- актове на правителството на Малта, които са подписани от министъра или от ръководителя на съответното ведомство, издало документа, или в негово отсъствие – от заместника, секретаря или друг служител по-долу в йерархията, който има правомощията да подписва подобни документи;
- регистри на отделните ведомства на правителството на Малта;
- всички публични актове, подписани от компетентните органи и публикувани в Държавен вестник;
- актове на правителството на Малта, които са официално отпечатани и обнародвани;
- актовете и регистрите на съдилищата и на църковните съдилища в Малта;
- удостоверения, издадени от Службата за гражданска регистрация и Поземления регистър;
- заявления за морски протест, съставени пред отделението с обща компетентност на Гражданския съд;
- други документи, посочени в Закона за търговското корабоплаване (включително свидетелства за регистрация, подписани от секретаря или друг оправомощен служител, както и всяко обстоятелство, вписано в свидетелството за регистрация, което е подписано от секретаря или друг оправомощен служител).

Могат да бъдат предоставени и други документи, верността на съдържанието на които не подлежи на доказване, но чиято истинност следва да бъде доказана. Те включват:

- актове и регистри на учреждения или публични органи, оправомощени или признати съгласно закона или от правителството;
- енорийски документи и регистри за раждане, брак и смърт и разпорежданията, направени в съответствие със закона в присъствието на енорийски свещеник;
- актове и регистри на нотариусите в Малта;
- деловодни книги на търговците, водени в съответствие със закона, само по отношение на договори и други търговски сделки;

- деловодни книги на публични посредници, водени в съответствие със закона, по отношение на всички факти и обстоятелства, свързани с взаимоотношенията между договарящите се страни по търговски сделки.

Допуска се предоставяне на доказателства, оспорващи съдържанието на тези видове документи.

Наред с презумпцията по отношение на тези документи в глава 16 от Законите на Малта (Гражданския кодекс) е предвидена друга презумпция, т.е. че бащата на дете, родено в брак, е съпругът на майката. Тази правна презумпция може да бъде оборена чрез предявяване на иск пред семейното отделение на Гражданския съд и предоставяне на доказателства, оборващи презумпцията.

1.3 До каква степен съдът трябва да е убеден в даден факт, за да го използва за обосноваване на решението си?

За да може да се произнесе с решение по гражданско дело, съдът, съпоставяйки вероятните възможности, трябва да счита, че предоставените доказателства са достатъчно убедителни.

2 Събиране на доказателства

2.1 За събирането на доказателства винаги ли е необходимо искане от страна по делото или в някои случаи съдията може да събере доказателства по собствена инициатива?

Всяка от страните по съдебно дело може, независимо от това какъв е нейният интерес, да дава обяснения по собствено искане, по искане на друга страна по делото или след като е призована служебно от съда. Когато производството започва въз основа на искова молба, се изготвя списък на свидетелите. Същото важи за писмения отговор на ответника – към него трябва да е приложен списък на свидетелите. Само ако се налага някоя от страните да призове свидетел, който не е бил посочен, тя трябва да внесе съответно искане.

2.2 Какво следва, след като събирането на доказателства по искане на страна по делото бъде допуснато?

След като съдът приеме искането за събиране на доказателства, той призовава свидетелите с призовка, издадена въз основа на искане на страната, която е пожелала да бъдат призовани. Исканията за издаване на такава призовка, отправени към Съда на магистратите в Малта и Съда на магистратите в Гозо (при упражняване на неговата по-нисша компетентност), може да се отправят и устно.

2.3 В кои случаи съдът може да отхвърли искане на страна по делото за събиране на доказателства?

Съдът може да отхвърли искане на страна по делото за събиране на доказателства, когато призованото лице е адвокат, процесуален представител пред съдилищата от по-долна инстанция или свещеник. Освен това по правило лице, което е присъствало на съдебно заседание, не може да бъде призовано като свидетел по същото дело. Съдът обаче има право в определени случаи да пренебрегне това правило, ако има основателни причини за това. В такива случаи се прилагат специални закони относно служебната тайна, съгласно които не се позволява разгласяването на тайна или поверителна информация. Наред с горното, искането може да бъде отхвърлено, ако съдът прецени, че свидетелят няма отношение към делото.

2.4 Какви са различните видове доказателствени средства?

Съществуват три вида доказателствени средства, които могат да бъдат представени: документи, *свидетелски показания* и клетвени декларации.

2.5 Какви са начините за снемане на свидетелски показания и различават ли се те от средствата, използвани за снемане на експертни заключения? Какви са правилата във

връзка с представянето на писмени доказателства и експертни заключения/становища на вещи лица?

Общото правило е, че разпитът на свидетели по дадено дело се извършва чрез лично даване на показания в открито съдебно заседание. Законът обаче допуска и други способи за събиране на доказателства:

- свидетелски показания могат да се предоставят чрез клетвени декларации от свидетели с местоживееене в Малта или в чужбина;
- съдът може да ангажира съдебен помощник, който да снесе свидетелските показания от лица, които трябва да пътуват извън Малта, или лица, които са възрастни, болни, има вероятност да починат или да изгубят способност да свидетелстват преди разглеждането на делото или не могат да присъстват на съдебното заседание. В тези случаи въпросите към свидетеля и неговите отговори се записват, като свидетелят подписва документа или поставя кръстен знак вместо подпис;
- съдът може също да определи допълнителен съдия, който да изслуша конкретен свидетел, особено когато той не може да напусне дома си поради старост;
- адвокат може с молба да поиска разпит на живеещ в чужбина свидетел чрез съдебна поръчка. Страната, която иска разпита на свидетеля, трябва да предостави въпросите в писмен вид, както и името и адреса на лицето, което ще я представлява при разпита на свидетеля;
- ако съдът прецени, че е оправдано, може да разреши изготвянето на аудио- или видеозапис на свидетелските показания;
- съдът може да ангажира експерти юристи и да ги оправомощи да разпитат свидетели и да приемат от тях клетвени декларации.

Когато експерт юрист е натоварен да снесе свидетелски показания, той разполага със същите правомощия за изпълнението на тази задача, с каквито разполага съдът.

2.6 Има ли доказателствени средства, които се ползват с по-голяма доказателствена сила от други?

Приема се, че всички доказателствени средства имат еднаква сила.

2.7 За доказването на определени факти, задължително ли е използването на определени доказателствени средства?

Не, но винаги следва да се предоставят най-убедителните доказателства.

2.8 По закон свидетелите длъжни ли са да дадат показания?

Да, съгласно закона призованите свидетели са длъжни да свидетелстват. Свидетелите не са длъжни обаче да отговорят на въпроси, които могат да доведат до подвеждането им под наказателна отговорност.

2.9 В кои случаи те могат да откажат да свидетелстват?

Съпругът или съпругата на лица, които са страни по съдебно дело, са допустими свидетели и могат да бъдат призовани да свидетелстват по искане на всяка от страните. Такива свидетели обаче не са длъжни да разкриват информация, която са получили от своя съпруг/съпруга по време на брака. Освен това такъв свидетел не е длъжен да отговаря на въпроси, които могат да доведат до подвеждане на неговия съпруг/съпруга под наказателна отговорност.

Изключени от обхвата на задължителното предоставяне на свидетелски показания са и фактите, които са споделени с адвокати, процесуални представители пред съдилищата от по-долна инстанция и свещеници. Ако обаче адвокат или процесуален представител пред съдилищата от по-долна инстанция получи съгласието на своя клиент или свещеник получи съгласието на лицето, което се е изповядало пред него, те могат да бъдат разпитани относно факти, които са станали тяхно достояние (и за които са получили съгласие): адвокатът и процесуалният представител пред съдилищата от по-долна инстанция могат да бъдат разпитани за фактите, които са споделени с тях от техния клиент във връзка с делото, а

свещеникът може да бъде разпитан за фактите, които са станали негово достояние, когато е бил обвързан от тайната на изповедта, или по време на изповед.

Счетоводителите, лекарите, социалните работници, психолозите и брачните консултанти не са длъжни да разкриват представляваща професионална тайна информация, която са получили от своите клиенти, или информация, която е станала тяхно достояние в професионалното им качество, освен по силата на съдебно разпореждане. Същото се отнася и до всякакви преводачи, които са получили такава тайна информация в професионалното си качество.

Свидетели, които са обвързани с професионална тайна, не може да разкриват тайна и поверителна информация, освен при определени обстоятелства съгласно конкретното законодателство, приложимо към случая.

2.10 Може ли лице, което откаже да свидетелства, да бъде санкционирано или принудено да даде показания?

Ако редовно призован свидетел не се яви пред съда, той носи отговорност за неуважение към съда и незабавно се осъжда и дължи плащането на глоба. Освен това съдът може да издаде съдебна заповед за принудително довеждане или задържане, за да принуди свидетеля да се яви и да свидетелства в следващо съдебно заседание. Съдът обаче може да отмени наложената глоба, ако свидетелят посочи основателни причини за неявяването си.

2.11 Има ли категории лица, от които не може да бъдат снети показания?

Всяко вменяемо лице може да бъде призовано като свидетел, ако не попада в обхвата на изключенията относно допустимостта на свидетелите. Като свидетел може да бъде призовано всяко лице без оглед на неговата възраст, ако то разбира, че не е допустимо да дава неверни показания.

2.12 Каква е ролята на съдията и страните при разпита на свидетел? При какви обстоятелства свидетел може да бъде разпитан чрез използването на видеоконферентна връзка или други технически средства?

Във всеки момент по време на разпит или кръстосан разпит съдът може да задава на свидетеля всякакви въпроси, които счита за необходими или целесъобразни. От друга страна, всяка от страните по делото може, независимо от това какъв е нейният интерес, да дава обяснения по собствено искане, по искане на друга страна по делото или след като е призована служебно от съда.

По дела с участието на ненавършили пълнолетие лица обикновено съдията изслушва детето при закрити врати или назначава „детски адвокат“, който да проведе разпита.

Допуска се разпит чрез видеоконферентна връзка на свидетели, които живеят извън Малта.

3 Преценка на доказателствата

3.1 Набавянето на доказателства по незаконосъобразен начин от страна по делото ограничава ли съда да ги вземе предвид при постановяването на решение?

Ако доказателствата не са събрани по незаконосъобразен начин, няма други ограничения пред съда при постановяване на решението по делото. Единственото изключение е, че по правило съдът не взема предвид факти, за които свидетелят твърди, че е научил от други лица, или факти, твърдени от други лица, които могат да бъдат призовани да свидетелстват.

3.2 Показанията на страна по делото смятат ли се за доказателство?

Да, изявленията на страна по делото са допустими.

4 Определила ли е тази държава членка в съответствие с член 2, параграф 1 от Регламента относно събирането на доказателства други органи, които са компетентни да събират доказателства за целите на съдебно производство по граждански или търговски въпроси съгласно Регламента? Ако отговорът е „да“, в какви производства тези органи са компетентни да събират доказателства? Могат ли те само да поискат събиране на доказателства или също така да съдействат при събирането на доказателства въз основа на искане от друга държава членка? Вж. също уведомлението по член 2, параграф 1 от Регламента относно събирането на доказателства

Не.

■ Последна актуализация: 07/01/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.